

Barnlitteratur ur ett genusperspektiv: Astrid Lindgrens verk

Malić, Sara

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:393610>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-28**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

ZAGREBS UNIVERSITET
FILOSOFISKA FAKULTETEN
INSTITUTIONEN FÖR SKANDINAVISTIK

Sara Malić

Barnlitteratur ur ett genusperspektiv: Astrid Lindgrens verk

Examensarbete

Handledare:

Miro Frakić

Janica Tomić

srpanj, 2022

Innehåll

I.	Inledning.....	1
II.	Könsstereotyper.....	1
II.1.	Könsstereotyper av barn.....	1
II.2.	(Av)läring av könsstereotyper.....	1
II.3.	Skildring av vuxna.....	2
III.	Analys av huvud- och bika­rak­te­rer.....	3
III.1.	<i>Pippi Långstrump</i>	3
III.2.	<i>Barnen på Bråkmakargatan</i>	5
III.3.	Utveckling av könsstereotyper över tid.....	6
IV.	Pedagogiskt perspektiv.....	6
IV.1.	Barnlitteraturens makt.....	6
IV.2.	Läroplanens roll i läran­det om genus.....	8
V.	Slutsats.....	8
VI.	Litteraturförteckning.....	10
VII.	Sažetak.....	11
VIII.	Summary.....	12

I. Inledning

Barn brukar tycka om att läsa tills de börjar skolan och läsning blir obligatorisk. De läser bilderböcker och barnlitteratur som kan handla om en mängd olika ämnen, men som oftast återger barns erfarenheter på något sätt. Hur viktigt är det vad barn läser? Vissa kanske säger att det inte är så viktigt eftersom många små barn inte ens kommer ihåg vad de läst innan. Ändå växer intresset för att studera alla de olika sätt på vilka barnlitteratur kan påverka barn. Mitt intresse här är att presentera av kön i barnlitteratur, som har stor betydelse för hur ett barn ska uppfatta sig själv och sina förmågor, men också sig själv i förhållande till andra och omvärlden.

De olika framställningarna av genus i barnlitteraturen kan överensstämma eller inte överensstämma med vad barnet lär sig av sin omgivning. I vilket fall som helst stannar undertexten i definitionen och utformningen av könsrollerna kvar hos barnet och formar hans framtida uppfattning av verkligheten. För att förklara det ska jag använda mig av mer detaljerade arbeten som fokuserar på genusperspektivet i olika barnlitterära verk men främst Astrid Lindgrens verk.

II. Könsstereotyper

II.1. Könsstereotyper av barn

Elisabet Magnerots arbete *Barnlitteratur ur ett genusperspektiv: En text- och bildanalys av Astrid Lindgrens böcker Lotta på Bråkmakargatan och Alla vi barn i Bullerbyn* (2021) ger en tydlig överblick över de könsroller som tilldelas karaktärerna i böcker. En ytterligare dimension i Magnerots arbete är analysen av vilka positiva eller negativa konsekvenser ett sådant förhållningssätt till genus har för barn som läser böcker och hur Astrid Lindgren, här specifikt, leker med traditionellt manliga och kvinnliga roller.

Elisabet Magnerot (2021) förklarar i sitt arbete att det är mycket viktigt att ta hänsyn till genusperspektivet i analysen av barnlitteratur eftersom litteraturen påverkar den sociala uppfattningen om vad som är manligt och kvinnligt. Författare av barnlitteratur måste därför vara medvetna om det ansvar de har när de skriver litteratur för de yngsta i samhället.

II.2. (Av)läring av könsstereotyper

Böckerna som Magnerot analyserat är *Lotta på Bråkmakargatan* och *Alla vi barn i Bullerbyn*. I exemplen Lotta och Lisa, huvudhjältinnorna i dessa två berättelser, drar författaren slutsatsen att de framställs på olika sätt. Enligt könsstereotyper skulle Lottas karaktär tillhöra en pojke, inte en flicka, eftersom hon är envis, trotsig, ihärdig, aktiv och klär sig i byxor och har rufsigt

hår. Lisa däremot är en flicka som alltid är klädd i klänning, hon är lydig och tyst, omtänksam och uppmärksam: därför tillhör hon den feminina sidan av könsstereotyper (Magnerot, 2021: 17-19).

Analysen av huvudpersonen Lisa är enklare och mer ensidig än analysen av Lotte eftersom Lisa helt och hållet passar in i den traditionella kvinnorollen. Hon är mild och tyst, ständigt klädd i klänningar och snygga frisyrier. Pojkarna Lasse och Bosse som Lisa beskriver, eftersom hon också har rollen som berättare, motsvarar också helt och hållet tabellen över könsnormer eftersom de har alla maskulina egenskaper som finns där. Den karaktär som inte motsvarar tabellen i detta verk är pojken Oll som är känslig och omtänksam, och detta är särskilt tydligt i hans relation till hunden Svipp. Detta är faktiskt den enda mer dynamiska avvikelserna från könsrollerna i denna bok, vilket är helt annorlunda än vad man kunde finna i karaktären Lotte (Magnerot, 2021: 22-25). Lisa är däremot en mycket statisk och oföränderlig karaktär genom hela berättelsen, vilket motsvarar den klassiska arketypiska karaktären av en mild kvinna som inte deltar i handling och inte förändras som person, - hon är faktiskt passiv på alla plan.

Sådana könsstereotypa föreställningar kan vara svårare att ändra om ett barn väl har lärt sig dem, med tanke på att sådana mönster eller könssystem etableras relativt tidigt hos barn (Lipsitz Bem, 1983: 609-610). Hur föräldrarna presenterar rollerna inom familjen för barnet påverkar i hög grad bildandet av barnets uppfattning om kön och dynamiken inom familjen. Sandra Lipsitz Bem anger, som en del av sin teori om könsscheman, hur skadliga könsstereotyper kan elimineras inom familjen. Lipsitz Bem föreslår någon form av kamp mot inläringen av könsstereotyper inom familjen, till exempel att ge alla barn alla leksaker att leka med oavsett kön. Hon framhåller också vikten av föräldrafigurer och föreslår att barnen ska se pappan diska eller mamman köra bilen, vilket gör att barnen ser dem på ett icke-traditionellt sätt (Lipsitz Bem, 1983: 611).

II.3. Skildring av vuxna

Med utgångspunkt i detta kan vi också hävda att skildringen av vuxna i barnlitteratur är nästan lika viktig som skildringen av barn, dvs. huvudpersonen. Magnerot (2021) berör även detta i sin analys då hon förklarar hur beskrivningen av Lottas föräldrar i boken *Lotta på Bråkmakargatan* är väldigt stereotypisk på så sätt att föräldrarnas roller är ytterst traditionellt orienterade, trots deras dotter Lottas okonventionella skildring. Mamman är en hemmafru som tar hand om barnen och lagar frukost till dem varje morgon. Lottas pappa beskrivs däremot som

en arbetande pappa. Han är inte hemma på morgonen och på eftermiddagen leker med barnen medan mamman inte är närvarande under lektiden.

Magnerot nämner i sitt arbete en mycket intressant observation av Jennifer Svanström (2015) som menar att könsrollerna *pappa* och *mamma* på något sätt påverkar Lotta i den meningen att hennes önskan är att bli hemmafru. Med tanke på Lottas mycket rebelliska karaktär tror Magnerot dock att denna önskan mycket lätt skulle kunna förändras, eftersom Lotta motsätter sig det konventionella, och jobbet som hemmafru är i alla avseenden ett konventionellt kvinnojobb.

Hur fasta könsstereotyperna i Lottas föräldrars karaktärer än tycks vara, finns det stunder i texten då de också ger vika. Svanström nämner till exempel den del där Lottas pappa gråter när han åker hemifrån. Fadern uttrycker sina egna känslor så tydligt genom att berätta för Lotta hur ledsna han och hennes mor var när hon lämnade. Med detta överger fadern sin könsstereotypa roll som den roliga, älskande fadern som arbetar hårt. Hans egenskaper i det ögonblicket överlappar med moderns, som är en känslig och omtänksam hemmafru (Svanström, 2015: 28-29).

III. Analys av huvud- och bikaraktärer

III.1. Pippi Långstrump

Författarna Viktoria Mårtensson och Georgette Namei (2021) motiverades av en liknande tankegång som jag hade till detta arbete, nämligen vikten av vad barn läser och behovet av att aktivt ompröva den konventionella framställningen av kön och kritisera normer. Följaktligen anser de att Lindgrens böcker är tillräckligt inflytelserika som litteratur för barn för att förtjäna uppmärksamhet. I deras verk *Annars är man ingen människa utan bara en liten lort* säger dem att "det är av stor vikt att välja böcker med omsorg för att motverka traditionella könsmönster och göra eleverna mer normkritiska och medvetna om vilka outtalade normer och värden som finns i böcker" (Mårtensson, Namei, 2021: 6).

Utifrån stereotypa egenskaper analyserade författarna kvantitativt könsstereotyper för huvud- och bifigurer och presenterade sina resultat i en tabell. Den första analysen i deras arbete är analysen av Pippi Långstrump, som är mycket intressant att observera med tanke på att det är ett av Lindgrens mest kända verk som nått stora internationella framgångar. Pippi Långstrump, som oundvikligen kallas världens starkaste lilla flicka, presenterades för världen

1945 och om vi tar hänsyn till västvärldens progressivitet vid den tiden var det ett mycket uppfriskande barnlitterärt verk, men också en bok som kan lära vuxna mycket.

KARAKTÄR	ANTAL STEREOTYPA EGENSKAPER	ANTAL NORMBRYTANDE EGENSKAPER
Pippi Långstrump	8	36
Tommy	9	16
Annika	16	3
Övriga kvinnliga karaktärer	10	10
Övriga manliga karaktärer	13	12

Tabell 2: Tabell över antal stereotypa respektive normbrytande egenskaper per karaktär i Pippi Långstrump (1945).

Mårtensson, Namei. 2021: 24

Konkret sett besatt Pippi enligt Mårtenssons och Nameis analys endast 8 stereotypa egenskaper och till och med 36 normbrytande egenskaper, dvs. 8 konventionellt feminina och 36 konventionellt maskulina egenskaper (Mårtensson, Namei, 2021: 24). Pippi, förutom att vara världens starkaste flicka, ger inte upp inför hinder av alla slag och former, hamnar ofta i konflikter med auktoritära vuxna karaktärer och gör ofta två naiva poliser till åtlöje. Dessutom är Pippi beskyddande mot sina vänner och försvarar dem mot äldre pojkar som retar dem, vilket inte är en vanlig trope i barnlitteraturen.

Pojken Tommy som manlig bifigur följer också en sådan trend och lutar mer åt en normbrytande karaktär med endast 9 stereotypt manliga egenskaper och så många som 16 kvinnliga (Mårtensson, Namei, 2021: 24). I flera situationer uttrycker Tommy öppet sina känslor, vilket främst är en kvinnlig dygd, och dessutom är Tommy ofta omtänksam mot sin syster Annika och även mot Pippi, vars välbefinnande han är orolig för när Pippi ger sig ut på nya äventyr och ovanliga satsningar (Mårtensson, Namei, 2021: 25). Å andra sidan bär hans syster Annika onekligen på stereotypt kvinnliga dygder, av vilka 16 finns registrerade i tabellen jämfört med endast 3 manliga dygder.

Författarna fördjupade sig inte alltför mycket i analysen av Annikas karaktär, utan endast nämnde utifrån vilka händelser hennes kvinnliga och manliga egenskaper registrerades. Annika är främst en omtänksam karaktär i berättelsen, ofta orolig för de obehagligheter som Pippi och Tommy är redo för, och oftast rädd för föräldrarnas auktoritet.

Det som fascinerade mig i den här analysen av Pippi Långstrump är att en liknande trend fortsätter även vad det gäller sekundära karaktärer. Nämligen att både kvinnliga och manliga karaktärer i boken har lika många kvinnliga och manliga egenskaper på en kvantitativ nivå, vilket innebär att Lindgren aktivt arbetade med att forma berättelsen och karaktärerna och uppmärksammade deras könsroller och frekvens i själva berättelsen. Till exempel har vi stereotyper hos kvinnliga karaktärer som tillhör den ena eller andra sidan lika mycket, medan antalet manliga karaktärer tillhör på den stereotypa manliga sidan bara för en egenskap mer.

Enligt min mening författaren var medvetet försiktig med mängden av sådana stereotyper hos de sekundära karaktärerna så att könsrollerna hos de sekundära karaktärerna inte skulle vara kontraproduktiva för representationen av kön på hela verkets nivå. Även om Pippi fortfarande är en mycket viktig figur i boken, som huvudpersonen, på grund av det mest övertygande avsteget från normen för hennes eget kön, så förverkligas bokens värde också bland de sekundära karaktärer som passar in i den allmänna atmosfären i boken. Dessa kan vara subtila antydningar, men de är faktiskt mycket viktiga och värdefulla detaljer.

III.2. *Barnen på Bråkmakargatan*

Bland de fem Astrid Lindgren-böcker som Mårtensson och Namei analyserade fanns den tidigare nämnda *Barnen på Bråkmakargatan*, där huvudpersonen Lotta redan från början är en tydligt normbrytande karaktär, och i konkreta siffror skulle detta innebära 28 manliga mot 16 kvinnliga stereotypa egenskaper. Som exempel nämner författarna följande citat från boken: "Hon sparkade med benen och skrek: Du får inte injicera mig!". Enligt tabellen över könsroller är Lotta i detta exempel aggressiv och våldsam, så hon skulle motsvara det stereotypa beteendet hos en pojke, inte en flicka, i själva verket på ett liknande sätt som Pippi. (Mårtensson, Namei, 2021: 27).

Lottas föräldrar analyseras av Magnerot (2021: 20-21) som individer som motsvarar könsstereotypa roller med vissa avvikelser från dem, vilket delvis bekräftas av den tabell som Mårtensson och Namei sammanställt. Hos henne uppfyller mamman könsstereotypen, men enligt tabellen är pappan en normbrytande karaktär som besitter flera sådana egenskaper. I den här boken motsvarar i själva verket alla karaktärer utom Lotte och hennes far, åtminstone enligt författarens kvantitativa analys, stereotyperna för sitt eget kön, och detta är betydelsefullt, vilket vi (förutom exemplet med Lottes föräldrar) också kan märka hos Mia och Jonas, vars karaktärer har en skillnad på 4 eller 5 könsstereotypa egenskaper mer än de som är normbrytande.

KARAKTÄR	ANTAL STEREOTYPA EGENSKAPER	ANTAL NORMBRYTANDE EGENSKAPER
Lotta	16	28
Mia	11	8
Jonas	17	13
Mamma	9	5
Pappa	3	8
Övriga kvinnliga karaktärer	8	2
Övriga manliga karaktärer	1	1

Tabell 3: Tabell över antal stereotypa respektive normbrytande egenskaper per karaktär i Barnen på Bråkmakargatan (1958).

Mårtensson, Namei. 2021: 27

III.3. Utveckling av könsstereotyper

Analyserna av de tre återstående böckerna av Astrid Lindgren fortsätter delvis med Pippi och Lotto. I uppsatsens slutdiskussion nämner författarna förändringen i Lindgrens rådande förhållningssätt till genus, som med åren har rört sig bort från att skapa normbrytande karaktärer och lutar sig mot att skriva könsstereotypa karaktärer. Detta gäller naturligtvis bara inom ramen för denna analys, utan att ta hänsyn till hela hennes verk och analysen av de illustrationer som spelar en roll i hennes böcker. Trots detta är det intressant att notera och nämna att den mest normbrytande karaktären är just Pippi, som skrevs 1945. På sextiotalet, då bland annat Madickenböcker kommer ut, är de kvinnliga huvudkaraktärerna mestadels stereotypa, men de manliga karaktärerna förblir på en könsneutral nivå med lika många egenskaper. Med analysen av *Ronja Rövardotter*, som publicerades 1981, drar författarna dock slutsatsen att både kvinnliga och manliga karaktärer med tiden kom från mestadels normbrytande karaktärer till könsstereotypa karaktärer (Mårtensson, Namei, 2021: 40-42).

IV. Pedagogiskt perspektiv

IV.1. Barnlitteraturens makt

Man kan säga att barn är mycket intressanta läsare av olika skäl. När en vuxen läser en bok kan hen bestämma sig själv om hen håller med eller vissa åsikter och attityder. Naturligtvis kan barn göra samma sak, men på en mycket lägre nivå. Barn tar det de läser som någon slags sanning

och accepterar det som normalt (beroende på sammanhanget). Ett barn kommer att tro att drakar existerar fram till en viss ålder, tills hen blir övertygad om att de verkligen inte existerar.

I sin kvalitativa studie av pedagogers genusmedvetenhet i valet av barnlitteratur presenterar Lovisa Reimertz och Hanna Oddmar Bergen olika författares teorier använder som bas sitt tillvägagångssätt för att analysera genusens inflytande i det specifika fallet med pedagoger på utbildningsinstitutioner i Sverige. Även om deras arbete egentligen är en studie av relationen mellan pedagogik och genus och en undersökning av svenska pedagoger, försökte författarna visa hur mycket makt barnlitteratur faktiskt har när det gäller inläring av könsegenskaper, särskilt hos barn i förskole- och tidig skolålder.

Reimertz och Oddmar Bergen tar upp ämnet genus i barnlitteraturen genom att analysera mer specifika pedagogiska influenser och visa hur viktigt det verkligen är vad som står på hyllorna i skolbiblioteken. Särskilt intressant är det att de etablerade normerna aktivt förändras beroende på vilken typ av litteratur barn läser. Det handlar alltså inte bara om att flickor kan vara starka och pojkar kan gråta, utan också om minoriteter som ofta inte får utrymme inom barnlitteratur.

Författarna reflekterar vidare över hur de utifrån sina egna observationer och erfarenheter blev övertygade om att all kommunikation i utbildningsinstitutioner sker genom stereotypt könsbundna uttryck och terminologi. " - Detta är förekommande både i den fria leken samt under undervisningen i förskolan. Genom sagans - värld stöter barn och pedagoger ofta på stereotypiska könsnormer och vi har reflekterat kring om pedagogerna har en genusmedvetenhet vid valet av barnlitteratur och vid högläsningen. Hur analyserar pedagogerna när de ska välja barnlitteratur till högläsningen, reflekterar de kring val av böcker eller väljer de böcker på måfå?" (Reimertz, Oddmar Bergen 2021: 1).

Förutom hur samtal om genus kan integreras i läsningen diskuterar författarna också om vad ett samtal om genus faktiskt betyder för dem. Det första som nämns och som påtvingas som motivation när man talar om genus är självreflektion och frigörelse från konventionella könsstereotyper, särskilt om det stör individen. Men det som kanske sällan uttalas explicit i någon form av genusteori, och som författarna betonar här, är det sociala ansvaret för att varje människa ska ha en plats och en känsla av tillhörighet.

IV.2. Läroplanens roll i lärandet om genus

Om vi går tillbaka till Magnerots artikel kan vi hitta en liknande åsikt. I slutet av sitt arbete upprepar hon kortfattat de olika roller som Lotta och Lisa spelar i de två analyserade böckerna. Hon förklarar att han anser att det finns fler skillnader än likheter mellan de två huvudpersonerna, särskilt eftersom de på något sätt befinner sig på motsatta poler; den ena bryter mot könsnormerna och den andra följer dem helt och hållet. Vad som är intressant att läsa alldeles i slutet av artikeln är författarens förhållningssätt till de analyserade verken i förhållande till läroplanen, som är ansvarig för hur verken ska analyseras och för valet av vilka verk som ska läsas.

Den svenska läroplanen lägger stor vikt vid aktiv diskussion och att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till lärande hos eleverna. Därför är dessa böcker enligt Magnerot en fruktbar jordmån för att analysera traditionella uppfattningar om kön på en nivå där barn i vissa åldrar kan analysera. En sådan analys av barnlitteratur och karaktärerna som Lotte och Lisa underlättar i hög grad arbetet för lärare som enligt läroplanen måste försöka diskutera sådana ämnen med eleverna, vilket ibland kan verka svårt och/eller omöjligt för barn (Magnerot, 2021: 34).

V. Slutsats

Så hur viktigt är det då vad barn läser? Och hur medvetna är vi om vad vi ger dem att läsa? Enligt en kort undersökning som författarna Reimertz and Oddmar Bergen genomfört är respondenterna i Sverige väldigt medvetna om detta. Slutligen kan vi säga att det vi ger barnen är oerhört viktigt eftersom vi i det ögonblicket aktivt deltar i utformningen av framtida generationer.

Som Maria Heimer har skrivit är barnlitteraturen full av roller och normer som rör familjerelationer, socioekonomisk status, kroppen, kön, genus och etnicitet, även om böckerna kanske inte behandlar dessa ämnen så direkt. Men medan den spännande handlingen utspelar sig förstärker och på något sätt uppmuntrar böckerna stereotypa könsroller inom familjen där mödrar och flickor är blyga och tillbakadragna och pojkar och fäder är modiga och starka. Heimer hävdar att det är oerhört viktigt att omge barn med berättelser där varje barn kan finna sig och känna att de hör hemma. Det betyder också att vi måste se varje barn som en individ i världen och uppskatta dess olikheter i förhållande till andra. I detta sammanhang har barnlitteraturen möjlighet att ifrågasätta normer eller ytterligare stärka dem (Heimer, 2018: 7-8).

Mot bakgrund av allt som sägs i arbetet anser jag att det är mycket viktigt att vara medveten om hur vi uppfostrar våra barn och ger vi dem grupper som de kan tillhöra. Med tanke på att intresset för sådana ämnen och genusperspektivets inverkan på samhället ökar och att det ges mer offentligt utrymme, kommer genusteori att fortsätta att aktivt växa i olika medier och ge nya perspektiv.

Litteraturförteckning

Heimer, Maria. 2018. *Normkreativitet i barn- och ungdomslitteraturen*. Lund: BTJ förlag.

Lipsitz Bern, Sandra. 1983. *Gender Schema Theory and Its Implications for Child Development: Raising Gender-Aschematic Children in a Gender-Schematic Society*. Chicago: The University of Chicago Press.

Magnerot, Elisabet. 2021. *Barnlitteratur ur ett genusperspektiv, En text- och bildanalys av Astrid Lindgrens böcker Lotta på Bråkmakargatan och Alla vi barn i Bullerbyn*. Örebro: Örebro Universitet.

Mårtensson, Viktoria. Namei, Georgette. 2021. *Annars är man ingen människa utan bara en liten lort, En textanalys om fem barnböcker av Astrid Lindgren utifrån ett genusperspektiv*. Uppsala: Uppsala Universitet.

Nikolajeva, Maria. 2017. *Barnbokens byggklossar*. Upplaga 3. Lund: Studentlitteratur

Reimertz, Lovisa. Oddmar Bergen, Hanna. 2021. *Bra litteratur ger barnet en plats i världen och världen en plats i barnet – Astrid Lindgren, En kvalitativ studie om pedagogers genusmedvetenhet i val av barnlitteratur*. Uppsala: Uppsala Universitet.

Svanström, Jennifer. 2015. *Könsroller i Astrid Lindgrens böcker, En analys av rådande könsroller i Madicken och Lotta på Bråkmakargatan*. Örebro: Örebro Universitet.

Sažetak

Dječja književnost iz rodne perspektive: djela Astrid Lindgren

Interes za primjenu teorije roda na različite književne vrste postoji već neko vrijeme, a interes za proučavanje dječje književnosti iz rodne perspektive pojavio se u skladu s time. Uzevši opus Astrid Lindgren kao gotovo najutjecajnije švedske spisateljice za djecu i bazu teorijskih tekstova koji se bave konkretno njenim opusom, nastojala sam organizirati kratki pregled analiza rodnih uloga u dječjoj književnosti. Kvantitativne i kvalitativne analize autorica pridonijele su konkretnom govoru o stereotipnim karakteristikama glavnih i sporednih likova, a komentari iz pedagoške perspektive obrazložili su motivaciju i važnost da se na kurikulumima aktivno radi. Pedagoška analiza dodatno je objasnila i na koje sve načine puki opisi u književnim djelima mogu utjecati na mentalni razvoj djeteta u smislu razvoja percepcije vlastitog okruženja te uloga u kojima se svi kao pojedinci na različitim razinama nalazimo kroz život.

Summary

Children's literature from a gender perspective: Astrid Lindgren's work

Interest in applying gender theory to different literary genres has existed for some time and interest in studying children's literature from a gender perspective has emerged accordingly. Taking Astrid Lindgren's work as one of the most influential Swedish children's writer and a database of theoretical texts dealing specifically with her work, I tried to organize a short overview of analyses of gender roles in children's literature. Quantitative and qualitative analyses of the authors contributed to the specific discussion about the stereotypical characteristics of the main and minor characters, and comments from a pedagogical perspective explained the motivation and the importance of actively working on curricula. The pedagogical analysis additionally explained the ways in which mere descriptions in literary works can influence the mental development of a child in terms of the development of the perception of one's own environment and the roles in which we as individuals find ourselves on different levels throughout our lives.

